

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Kommunstyrelsen

Hörby kommuns yttrande över Skånetrafikens förslag på trafikutbud inom kollektivtrafiken

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

- Godkänna samhällsbyggnadsförvaltningens yttrande över Skånetrafikens förslag på trafikutbud inom kollektivtrafiken som kommunstyrelsens eget och skicka till kollektivtrafiknämnden.

Sammanfattning av ärendet

Regionfullmäktige beslutade 2018-12-11 om utökat regionbidrag på 289 mnkr för kollektivtrafiken i Skåne. Skånetrafiken har därefter tagit fram en internbudget för 2019 för Skånes kollektivtrafik.

Skånetrafikens konstaterar att i en växande verksamhet behöver utbudet ses över för att ha en budget i balans. Utgångspunkten för detta har varit att prioritera trafik där det finns stor potential att nå regionfullmäktiges mål om ökad marknadsandel mot bilen men också vidmakthålla ett bra basutbud i hela Skåne.

Totalt har Skånetrafiken föreslagit 59 åtgärder inom Skånes kollektivtrafik, varav två linjer tas bort (snittresande på 1 resenär/avgång), sju åtgärder där linjer ändrar sin sträckning och 50 åtgärder där utbudet justeras något (2 resenärer/avgång).

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Skånetrafikens förslag påverkar samtliga busslinjer som går genom Hörby kommun, genom indragning av turer.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Regionfullmäktige beslutade 2018-12-11 om ett ökat regionbidrag på 289 mnkr för kollektivtrafiken i Skåne. Det är en uppräkning med 11 %. Skånetrafiken har därefter tagit fram en internbudget för 2019 som finansierar Skånes kollektivtrafik.

Skånetrafiken framhäver att de satsar på kvalitet i sina serviceresor, bättre underhåll för tåg och utvecklad stads- och regionbusstrafik. I en växande verksamhet behöver utbudet ses över för att ha en budget i balans. Utgångspunkten för detta har varit att prioritera trafik där det finns stor potential att nå regionfullmäktiges mål om ökad marknadsandel mot bilen men också vidmakthålla ett bra basutbud i hela Skåne. Detta under förutsättning att det finns en efterfrågan.

Kollektivtrafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 8 februari 2019 att Skånes kommuner skulle ges möjlighet att inkomma med synpunkter på föreslagna justeringar i utbudet som planeras från augusti 2019.

Totalt har Skånetrafiken föreslagit 59 åtgärder inom Skånes kollektivtrafik, varav två linjer tas bort (snittresande på 1 resenär/avgång), sju åtgärder där linjer ändrar sin sträckning och 50 åtgärder där utbudet justeras något (2 resenärer/avgång). Totalt berörs cirka 600 resor/dag av totalt cirka 420 000 resor som genomförs med någon av Skånetrafiken 14 000 avgångar varje dag.

Region Skåne önskar få svar på följande:

1. Har kommunen synpunkter på föreslagna åtgärder, om ja vilka?

Samhällsbyggnadsförvaltningen

2. Finns det åtgärder som kommunen ser som alternativ till de åtgärder som nu föreslagits, och som kan ge motsvarande effektiviseringseffekt?
3. För de åtgärder som föreslås, är kommunen beredd att medfinansiera trafiken i syfte att bibehålla nuvarande trafikupplägg? Om ja i vilken omfattning?

Analys och förslag

Hörby kommun har genom detta förslag drabbats oproportionerligt hårt med, nerdragningar på samtliga busslinjer i kommunen. Hörby kommun är en landsbygdskommun där större delen av kommunens invånare arbetar på annan ort. För oss är tillgången till attraktiva kommunikationer som sammanlänkar oss med omkringliggande orter och andra kommunikationsslag en avgörande faktor som attraktiv boendekommun.

Tillgången till ett väl utvecklat kollektivtrafiknät med generösa tidtabeller för regionbussarna och för närtrafiken, har varit en av Hörby kommuns styrkor. Den senaste tiden har Hörby kommun blivit kraftigt ansatt gällande utbudet av kollektivtrafiken, något som drabbat Hörby kommuns invånare hårt. Det gäller dels det ökade påslaget av närtrafikens kostnader, vilket resulterat i att kommunen inte kan köpa tilläggstrafik i den utsträckning som önskas, och nu förslag på kraftiga nerskärningar i regionbusstrafiken.

Skånetrafiken framhåller att de kommer att satsa på kvalitet i sina serviceresor, bättre underhåll för tåg och utvecklad stads- och regionbusstrafik. Hörby kommun ser fram emot en ökad kvalitet på serviceresorna. Kommunen önskar framför allt att Skånetrafiken i huvudsak arbetar för att förbättra kvaliteten på närtrafiken på grund av brister i nuvarande system. I övrigt ser Hörby kommun inte någon fördel med övriga satsningar eftersom kommunen inte har tåg och förslaget innehåller nerdragningar på alla busslinjer som går genom Hörby kommun.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Att dra ner på befintligt utbud av kollektivtrafik i landsbygdskommuner anser Hörby kommun inte går i linje med regionfullmäktiges mål om ökad marknadsandel mot bilen och att vidmakthålla ett bra basutbud i hela Skåne.

Förslaget går inte heller i linje med Regionens klimatmål till 2030 som innebär minskade utsläpp av växthusgaser och ökad andel resande med kollektivtrafik. Enligt Sveriges kommuner och Landstings kommungruppsindelning från 2017 är andelen utpendling 52 procent från Hörby kommun och andelen inpendling 36 procent till kommunen varje dag. Detta är resor som redan idag till stor del sker med bil. Enligt framtagna nulägesanalys för Hörby kommuns energi och klimatplan är körsträckan med bil i Hörby kommun 30 % mer än genomsnittet i Sverige.

Att dra ner på den redan idag begränsade kollektivtrafiken i kommunen skulle med största sannolikhet leda till en ytterligare ökad andel pendling med bil, vilket inte alls går i linje med de höga klimatmål som Regionen har antagit. I Skånes nya Klimat och energistrategi står: ”*Region Skåne har som kollektivtrafikutövare möjlighet att erbjuda hållbara alternativ till personbilsresor samt med kommunen arbeta med beteendepåverkan för att få fler människor att välja hållbara färdmedel*”. En förutsättning för att Hörby kommuns invånare ska kunna välja hållbara färdmedel är att dessa färdmedel finns tillgängliga.

För att nå uppsatta mål måste regionen våga satsa på kollektivtrafiken även i landsbygdskommuner för att kunna motivera människor att åka kollektivt och konkurrera med bilen som färdmedel. Genom att erbjuda tätare avgångar ökar även attraktiviteten vilket i längden kan ge lönsamma resultat.

Dessutom anser inte Hörby kommun att förslag till revideringar ligger i linje med det trafikförsörjningsprogram för Skåne 2020-2030 som nyligen varit på remiss. Ett av inriktningsmålen i förslag till

Samhällsbyggnadsförvaltningen

trafikförsörjningsprogram är att *fler skåningar ska välja kollektivtrafik före bil*, där det tydligt framgår att målet inte nås utan ytterligare satsningar på infrastrukturen. Likaså går detta inte i linje med den nyligen antagna regionala transportinfrastrukturplanen för Skåne 2018-2029, med målet att *kollektivtrafikens marknadsandel ska uppgå till minst 40 procent av den motoriserade trafiken år 2030*.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

1. Har kommunen synpunkter på föreslagna åtgärder?

Skånetrafikens förslag påverkar samtliga busslinjer som går genom Hörby kommun, genom indragning av turer. Nedan beskrivs vilka linjer som påverkas och hur många turer som föreslås tas bort.

Linje	Åtgärdsförslag	Antal resor/år	Resor/dag
330 – Hörby-Sjöbo	Borttagning av 3 dubbelturer på vardagar.	-6 336	-21
SkåneExpressen 1 Kristianstad-Malmö	Omfördelning av avgångstider från morgon till kväll.	-48	0
SkåneExpressen 1 Kristianstad-Malmö	Ny gemensam nattlinje för SkåneExpressen 1 och 2. Linjen trafikerar sträckan Kristianstad-Hörby-Lund-Malmö på fredagar och lördagar efter klockan 23.	-613	-2
SkåneExpressen 2 Hörby-Lund	Borttagning av 1 dubbeltur på lördagar p.g.a. svagt resande.	-693	-2
SkåneExpressen 2 Hörby-Lund	Borttagning av 1 dubbeltur på söndagar p.g.a. svagt resande. Detta innebär tre timmars uppehåll i tidtabellen.	-954	-3

Samhällsbyggnadsförvaltningen

SkåneExpressen 2 Hörby-Lund	Borttagning av 1 enkeltur på vardagar p.g.a. svagt resande.	-391	-1
470 – Höör-Hörby	Borttagning av 7 enkelturer p.g.a. svagt resande.	-7 737	-26
474 – Hörby-Eslöv	Borttagning av 5 enkelturer på vardagar p.g.a. svagt resande.	-3 638	-12

Hörby kommuns invånare är redan idag till många delar beroende av tillgången till bil. För att underlätta för kommunens invånare och för att övertyga fler till att åka kollektivt har Hörby kommun arbetat hårt för att förbättra möjligheterna för fler att resa kollektivt. Kommunen har bland annat byggt fler pendlarparkeringar (varav ytterligare 1-2 parkeringar planeras), förbättrat framkomligheten för busstrafik genom Hörby tätort och förbättrat tillgängligheten för gång- och cykeltrafik till/från busshållplatserna. Angivna förslag på borttagna turer kommer med största sannolikhet påverka människors val av transportmedel och göra det svårt att välja en klimatsmart livsstil.

Sett till antalet resande är SkåneExpressen 1 och 2 mot Malmö/Lund och Kristianstad Hörby kommuns viktigaste linjer, då de sammankopplar kommunen med storstadsregionerna. Att slå samman kvällsturer ser kommunen som ett möjligt alternativ, men att ta bort avgångar under helgerna ser kommunen kan ge större negativ påverkan. Det kommer framför allt att påverka de som arbetspendlar under helgen.

Hörby kommun önskar att Skånetrafiken ser över antalet indragna turer för linje 330 – Hörby-Sjöbo, 470 – Höör-Hörby

Samhällsbyggnadsförvaltningen

och för 474 – Hörby-Eslöv. Både linje 330 och 474 används i stor utsträckning av gymnasieelever, varav antalet turer på vardagarna är av stor betydelse. Denna grupp är också extra utsatt eftersom de inte kan transportera sig på annat sätt. Dessutom arbetar kommunen för att förbättringar ska genomföras längs linje 330, med förhoppningen om att antalet resande ska öka.

Då kommunen inte har något tåg är linje 470 av stor betydelse för kommunen eftersom detta är kommunens snabbaste länk till stambanan. Hörby kommun hade snarare sett en ökad turtäthet på linjen än att dra ner på antalet turer.

2. Finns det åtgärder som kommunen ser som alternativ till de åtgärder som nu föreslagits, och som kan ge motsvarande effektiviseringseffekt?

Eftersom samtliga linjer som berör Hörby kommun ligger som förslag till revidering, är det svårt för kommunen att ge motförslag till förändringar. Dessutom anser Hörby kommun att det är svårt att komma med andra förslag på grund av bristande underlag. I utskickat underlag ges ingen information om vilka avgångar som berörs eller hur resandeunderlaget faktiskt ser ut. Här hade kommunen önskat en närmre dialog med Region Skåne och Skånetrafiken, innan förslag tagits fram och beslutats.

3. För de åtgärder som föreslås, är kommunen beredd att medfinansiera trafiken i syfte att bibehålla nuvarande trafikupplägg?

Redan idag köper Hörby kommun till en stor andel tilläggstrafik och kommunen har inte möjlighet att gå in med ytterligare tillköp. Hörby kommun är därmed inte beredda att finansiera borttagna turer eftersom kommunen anser att detta ligger inom

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Region Skånes ansvarsområde. Hörby kommun anser inte att Skånetrafikens förslag till förändringar, för att skapa en budget i balans, ska ske på bekostnad av kollektivtrafikens utveckling.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

- Godkänna samhällsbyggnadsförvaltningens yttrande över Skånetrafikens förslag på trafikutbud inom kollektivtrafiken som kommunstyrelsens eget och skicka till kollektivtrafiknämnden.

Beslutsunderlag

- Skånetrafikens utskickade underlag – Möjlighet att inkomma med synpunkter på trafikutbud inom kollektivtrafiken, 2019-02-12

Beslutet skickas till

Kollektivtrafiknämnden/Skånetrafiken – info@skanetrafiken.se

Åsa Ratcovich
Samhällsbyggnadschef

Caroline Kroeker
Strategisk planarkitekt

Mikael Wallberg
Planering- och utvecklingschef